

Indholdsfortegnelse

Generelt om merudgift.....	3
Merudgifter.....	3
Familier med et Ol barn.....	4
Hjælpe midler.....	4
Merudgifter.....	4
Nedsat arbejdstid.....	5
Bilansøgning.....	5
Betingelser for at få støtte til en bil.....	5
Forældres mulighed for at søge om bil på vegne af et barn.....	5
Sagsbehandling.....	6
Rentefrit lån.....	6
Ekstra rente- og afdragsfrit lån.....	6
Særlig indretning af bilen.....	6
Kørekort.....	6
Tiilskud til kørekort.....	6
Fritagelse for afgifter.....	7
Afdragsfrihed, henstand og eftergivelse.....	7
Udskiftning af bil.....	7
Parkeringskort.....	7
Skolen.....	8
Særlig støtte i skolen.....	8
Transport til skolen.....	9
Gymnastik og idræt.....	9
Fysioterapi.....	9
Vederlagsfri fysioterapi.....	9
Praktisk støtte og aflastning.....	10
Ledsagerordning.....	10
Unge og voksne med Ol.....	11
Uddannelse.....	11
Uddannelse på SU.....	11
Handicaptillæg.....	11
Varig fysisk funktionsnedsættelse.....	11
Uddannelse på revalidering.....	12
Job.....	12
Fortrinsadgang til jobsamtale.....	12
Isbryderordningen.....	13
Personlig assistance.....	13
Mentorordning.....	14
Hjælpe midler og ændringer af arbejdspladsen.....	14
Fleksjob og ledighedsydelse.....	14
Job med løntilskud til førtidspensionister.....	15
Bilansøgning.....	15
Betingelser for at få støtte til en bil.....	15
Sagsbehandling.....	15
Rentefrit lån.....	16
Ekstra rente- og afdragsfrit lån.....	16
Støtte til særlig indretning af bilen.....	16
Parkeringskort.....	16

Kørekort.....	17
Tilskud til kørekort.....	17
Fritagelse for afgifter.....	18
Afdragsfrihed, henstand og eftergivelse.....	18
Udskiftning af bil.....	18
Bolig.....	18
Boligindretning	18
Boligskift.....	18
Flytning fra én kommune til en anden kommune.....	18
Hjælp.....	19
Hjemmehjælp.....	19
Hjælperordning.....	19
Ledsagerordning.....	20
Merudgifter.....	20
Beregning af merudgifter.....	21
Hjælpe midler.....	21

Generelt om merudgift

Merudgifter

Ved behov for støtte rettes henvendelse til kommunen, som også bør koordinere indsatsen mellem de forskellige instanser. Relevante støttetilbud tilrettelægges i samarbejde med familien og den handicappede. Den enkelte kommune vurderer og afgør, hvilke tilbud om hjælp og støtte der *kan* ydes.

Ved henvendelse til kommunen kan man altid gøre brug af en bisidder, som kan være med til møderne i kommunen f.eks. OI-foreningens vejledere.

<http://www.dfoi.dk/index.php?id=25>

For familier gælder Serviceloven § 41. Afgørelsen af merudgift er baseret på en vurdering af familiens samlede situation og individuelle behov. Ydelser og tilskud kan variere fra kommune til kommune, da hver enkelt kommune selvstændigt fastlægger sit serviceniveau indenfor lovens rammer.

En udførlig vejledning om mulighed for støtte og hjælp kan findes på Internettet. Se vejledning nr. 43 af 05/03/1998 "Vejledning om sociale tilbud til børn og unge med handicap":

http://147.29.40.91/_GETDOCM_/ACCN/C20060009960

For voksne gælder Servicelovens § 100. Forudsætningen for at få dækket sine merudgifter som voksen er, at man har hjælperordning, ellers kan man normalt ikke få dækket sine merudgifter, med mindre der er tale om helt særlige tilfælde, og det vil da bygge på et skøn fra kommunens side.

En udførlig vejledning om mulighed for støtte og hjælp kan findes på Internettet:

http://147.29.40.91/_GETDOCM_/ACCN/C20060009960

Afslag ved ansøgning om hjælp skal af kommunen begrundes skriftligt med henvisning til relevant paragraf i serviceloven.

Familien eller den handicappede kan altid anke kommunens afgørelse til Den Sociale Ankestyrelse inden fire uger. Får brugeren ret, er kommunen forpligtet til at efterleve afgørelsen.

Lovgivning på det sociale område:

<http://www.socialjura.dk/>

Serviceoven:

<http://www.socialjura.dk/index.php?id=7595&sub=12&cat=1&showpage=1&cHash=0dc13758cc>

Familier med et OI barn

Hjælpemidler

Når du ansøger om hjælpemidler skal du henvende dig til kommunens ergoterapeut.

Hjælpemidler kan være nødvendige afhængigt af alder og gangfunktion. Der kan være behov for specialtilpasset høj stol, tilpasset klapvogn, ortopædisk fodtøj, kørestol, rollator, specialindrettet kontorstol, specialbygget cykel eller bil med særlig indretning f.eks. lift eller kran. Ligeledes kan der være behov for en ekstra dyne og pude til trykaflastning, eller hvis barnet sveder meget. Til rehabilitering efter brud kan der være behov for gymnastikredskaber som f.eks. måtte og bold. Derudover kan der være behov for støttekorset, specialindlæg til sko, benskinner til stabilisering m.m. I første omgang vil det oftest være lægen, som foranlediger, at sygehuset bevilger hjælpemidlet for, at barnet kan komme hjem efter endt behandling. Når hjælpemidlet skal udskiftes, skal man rette henvendelse til kommunens ergoterapeut.

Der kan være brug for særlig indretning af boligen. Det kan f.eks. handle om bord- og skabshøjder, sænkede lyskontakter og dørgreb, trappetrin rampe til døren og gelændere, puslebord, toilet og håndvask. Her skal du også henvende dig til kommunens ergoterapeut. Man behøver ikke selv at have løsningen på problemerne. Herefter vil der oftest ske det, at man får de relevante hjælpemidler på prøve, således at man i samråd med ergoterapeuten kan vurdere, om de virker efter hensigten. Der skal måske udføres særlig tilretninger, eller man skal afprøve et hjælpemiddel fra et andet firma for at få den bedst mulige støtte.

Ved hørenedsættelse kan ydes høreapparat.

Merudgifter

En beregning af merudgifter tager udgangspunkt i den del af udgifterne, der overstiger, hvad en familie normalt vil have i forhold til et barn. Selve ydelsen til dækning af merudgifter tager udgangspunkt i et månedligt standardbeløb, som udbetales med én eller flere 1/8-dele af dette. Der er ingen maksimumgrænse. Standardbeløbet udgør pr. 1. januar 2006, kr. 2.472 månedligt. Man skal som minimum godtgøre merudgifter for kr. 3.708 pr. år, (kr. 309 pr. måned) for at ydelsen kan komme til udbetaling.

Der skal ikke søges om dækning af hver enkelt merudgift. Der laves en årsberegning ud fra de sandsynliggjorte merudgifter i det kommende år, som omregnes til den månedlige ydelse. Sandsynliggjorte udgifter betyder, at familien laver et overslag over omfanget af de behov (og relaterede behov), barnet med sandsynlighed vil få i det næste kalenderår, og hvad det medfører af merudgifter. Der skønnes f.eks., hvad udgiften til transport til behandling vil være, udgifter til forældres deltagelse i kurser m.m. Alle udgifter skal kunne dokumenteres. Det er altid muligt at søge om dækning af flere merudgifter i løbet af året. Ydelsen er uafhængig af indkomst og er ikke skattepligtig.

Eksempler på merudgifter som følge af OI, der vil kunne dækkes er: specialsyet eller omsyning af tøj, ekstraordinært slid på tøj og fodtøj samt til befordring f.eks. taxakørsel til skole, sportsaktiviteter, kørsel til behandling/kontrol på sygehus og fysioterapibehandlinger. Man kan ligeledes søge om dækning af merudgiften til andet sæt dæk til f.eks. kørestol, crosser eller cykel.

Nedsat arbejdstid

I perioder kan der være behov for hel eller delvis kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til en eller begge forældre i forbindelse med hyppige undersøgelser, ambulante kontrol eller hospitalsindlæggelse, f.eks. ved operation eller bisfosfonatbehandling. En anden mulighed kunne være aflastning i form af praktisk hjemmehjælp.

Der kan ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste (lønkompensation) til forældre, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år, hvis barnet har en betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig følge af den nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det. Ydelsen fastsættes på baggrund af den tidligere bruttoindtægt.

Man skal henvende sig til sin socialrådgiver for at søge om nedsat arbejdstid med lønkompensation.

Bilansøgning

Betingelser for at få støtte til en bil

Personer med en varig og betydelig funktionsnedsættelse har mulighed for at få støtte til at købe en bil, hvis den nedsatte funktionsevne betyder, at:

- evnen til at færdes er væsentlig forringet eller
- muligheden for at opnå eller fastholde arbejde er væsentligt nedsat eller
- det er svært at gennemføre en uddannelse uden brug af bil

Kørselsbehovet skal være af en vis størrelse og skal ikke kunne dækkes hensigtsmæssigt af andre kørselsordninger, f.eks. ordninger om individuel handicapkørsel med offentlige befordringsmidler.

Forældres mulighed for at søge om bil på vegne af et barn

Forældre eller plejeforældre til et barn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan søge om støtte til bil på vegne af barnet. Det er barnet, der fremstår som ansøger, og det er derfor også barnets funktionsevne og kørselsbehov, der afgør, om der kan gives støtte til bil.

Sagsbehandling

Kommunen træffer afgørelse i sager om støtte til køb af bil. I sagsbehandlingen indgår ansøgerens lægelige, erhvervsmæssige og sociale forhold. Det er ikke kun funktionsnedsættelsens art eller omfang, der afgør, om man kan få støtte. Der bliver også lagt vægt på, hvad den nedsatte funktionsevne har af betydning for, hvordan ansøgeren klarer sin daglige tilværelse med et handicap, og om der eksisterer et kørselsformål eller -behov. Som et eksempel kunne være, at man har behov for en bil for at kunne følge undervisningen på en uddannelsesinstitution.

Rentefrit lån

Støtten gives som et rentefrit lån op til et vist beløb, dog højst bilens købesum. Hvis indkomstgrundlaget ligger inden for en vis grænse, betales halvdelen af lånet tilbage over seks år med $1/72$ af beløbet i månedlige afdrag. Den anden halvdel af lånet nedskrives tilsvarende over seks år.

Ligger indkomstgrundlaget over grænsen, bliver afdragene sat højere alt efter indtægts størrelse. Lånet, der skal nedskrives, nedsættes tilsvarende.

Bevillingen gives til den billigste og bedst egnede bilmodel. Ansøgeren kan dog købe en dyrere bil mod selv at betale forskellen.

Ekstra rente- og afdragsfrit lån

Der kan bevilges et ekstra rente- og afdragsfrit lån til en dyrere bil, eventuelt en kassebil, når der foreligger ganske særlige forhold i forbindelse med den nedsatte funktionsevne. Der kan være et behov for at anskaffe en rummelig bil, fordi:

- der skal være plads til specielle indretninger i bilen eller
- der er behov for at medbringe nødvendige hjælpemidler eller
- der skal være plads til at anvende hjælpemidler til placering af ansøgeren i bilen

Man skal være opmærksom på, at man ikke kan få hjælp til den daglige drift af bilen.

Særlig indretning af bilen

Uanset om man opfylder betingelserne for støtte til køb af bil, kan der bevilges fuld støtte til nødvendige og særlige indretninger af bilen. Det kan være til aggregater, sliske, lift og sæde. Man kan få tilskud til nødvendig indretning, hvis politiet kræver det, eller det er nødvendigt på grund af helbredsforholdene, f.eks. smertetilstande eller skånehensyn.

Kørekort

Tilskud til kørekort

Hvis betingelserne for støtte til køb af bil er opfyldt, kan der ydes tilskud til betaling af køreundervisning og til lægeerklæring i forbindelse med støtte til køb af bil eller i forbindelse med fornyelse af kørekort af helbreds-mæssige grunde.

Hvis det handler om et barn eller en ung under 18 år, der opfylder betingelser for støtte til

køb af bil, kan der ydes tilskud til køreundervisning af den person, der godkendes som chauffør.

Fritagelse for afgifter

Kommunen kan beslutte at fritage for vægtafgift og afgift efter brændstofforbrug, hvis ansøgeren opfylder betingelserne for støtte til køb af bil eller betaling af registreringsafgift. Du finder reglerne om fritagelse af registreringsafgift på Skatteministeriets hjemmeside.

Afdragsfrihed, henstand og eftergivelse

En person, der er under uddannelse og uden erhvervsindtægt kan få afdragsfrihed, så længe uddannelsen varer.

Hvis en person ikke er i stand til at betale på grund af f.eks. sygdom eller arbejdsløshed, kan kommunen give henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån.

Udskiftning af bil

Udskiftning af en bil med støtte kan ske efter seks år. Kun i særlige tilfælde gives støtte til udskiftning tidligere. Det kan f.eks. være:

- hvis helbredstilstanden kræver det
- ved totalskade
- hvis det er et krav fra bilinspektøren

Nettoprovenuet - overskud efter fradrag af eventuel restgæld - ved et eventuelt salg af bil, hvortil der er ydet støtte, skal medgå til købet af en ny bil.

Parkeringskort

Parkeringskortet, som har afløst det tidligere invalideskilt, giver adgang til at holde på de særlige invalide P-pladser og mulighed for at parkere i længere tid på tidsbegrænsede P-pladser eller mulighed for at parkere på steder, hvor der normalt er forbudt at parkere. Kontakt det lokale færdselspoliti for at høre om de lokale forhold, da de kan være forskellige fra by til by.

Betingelserne for at få tildelt et parkeringskort er:

- at man opfylder betingelserne for at få en invalidebil, eller
- at man opfylder betingelserne for individuel handicapkørsel, eller
- at man har en varigt nedsat funktionsevne, som forringer mulighederne for, at man kan færdes

Man kan søge om parkeringskortet hos

IBS, Invalideorganisationernes Brugerservice
Kløverprisvej 10B - 2650 Hvidovre
Telefon 36 75 17 93

Her kan man rekvirere et ansøgningsskema. Prisen er 425 kr., og en udskiftning af P-kortet koster 250 kr.

Ansøgningsskema ligger på hjemmesiden <http://www.handicap.dk> under Brugerservice.

A/S Storebælt har en særlig rabat for handicapkøretøjer, der skal krydse Storebæltsbroen. Ordningen hedder BroBizz Handicap. Den særlige handicaprabat på 20 % gives kun via et "almindeligt" BroBizz abonnement, der giver yderligere 5% rabat. Dermed kan handicapbilister, der lever op til en række krav, komme over broen for 150 kr.

Hvis man ønsker et BroBizz Handicapabonnement skal man opfylde en række betingelser:

1. Bilen skal enten være indregistreret som invalidebil, eller registreringsattesten skal vise, at bilen er købt med tilskud efter bestemmelserne i Serviceloven.
2. Ejeren af køretøjet er fritaget for at betale vægtafgift.
3. Køretøjet er forsynet med et parkeringskort for personer med handicap.
4. Køretøjet er forsynet med et blåt skilt med teksten "Invalidevogn".

A/S Storebælt har indgået en aftale med Invalideorganisationernes Brugerservice (IBS), og man kan hente et ansøgningsskema på <http://www.storebaelt.dk> eller <http://www.handicap.dk/ibs>.

(Kilde: Orientering fra De Samvirkende Invalideorganisationer)

Skolen

Særlig støtte i skolen

Kommunerne er ifølge Folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelse nr. 675 af 25. oktober 1987 forpligtet til at tilbyde ekstra undervisning til børn med langvarige sygdomme. I denne bekendtgørelse står der, at skolen skal rette henvendelse til forældrene senest 3 uger (15 skoledage) efter, at eleven sidst deltog i skolens undervisning. Skolens leder skal efter samråd med forældrene sørge for, at den nødvendige undervisning i hjemmet iværksættes, hvis barnet fortsat skal være hjemme.

Formålet med sygeundervisningen er at fremme elevernes indlæring og personlige udvikling på en sådan måde, at de ved genoptagelse af almindelig skolegang kan følge undervisningen på det klassetrin, de tilhører.

Der står endvidere, at sygeundervisningen i hjemmet så vidt muligt bør varetages af en eller flere af elevens egne lærere ved skolen, fortrinsvis klasselæreren.

Særlig støtte til barnet i skoleforløbet kan dreje sig om, at:

- barnet har behov for to sæt skolebøger, så det ikke skal bære tunge skolebøger mellem hjem og skole
- der er behov for at indrette en god arbejdsplads til barnet (f.eks. en god stol og/eller et skråt stillebord)
- der er behov for en computer til skriftligt arbejde

- barnet i længere eller kortere perioder har behov for at blive kørt til skole
- der er behov for bygningsmæssige ændringer på skolen, så barnet kan komme omkring på skolen, åbne dørene, bruge toilettet osv.

Det er forskelligt fra kommune til kommune, hvilken kompetence den enkelte skole har til at løse disse opgaver såvel praktisk som økonomisk. Det er som hovedregel kommunen, der skal løse problemerne og dække udgifterne til eleven. Såfremt den enkelte elev har behov for særlig megen støtte, ydes hjælpen efter indstilling af kommunen.

Man vil som forældre af og til opleve, at en skole afslår at give en elev den nødvendige hjælp med den begrundelse, at det har skolen ikke råd til. Det skal man ikke affinde sig med. Man kan som forældre bede skolen om en skriftlig afgørelse på, hvilken støtte skolen vil give barnet. Er man ikke tilfreds med skolens afgørelse, kan man klage. Skolen skal vedlægge en klagevejledning, hvori der står, hvilken instans man skal klage til. Du kan læse mere om hjælp i skolen i temahæftet "Bevægelseshandicappet i Folkeskolen" fra Videnscenter for Bevægelseshandicap, telefon 89 49 12 70.

Transport til skolen

Kan barnet ikke selv gå eller cykle i skole, kan der gives en bevilling til taxa-transport. Afgørelsen fra skoleforvaltningen vil ofte være, at barnet enten selv skal gå til skole hver dag eller køres i skole i taxa hver dag. Det vil ofte være en dårlig løsning for et barn med f.eks. gigt, da mange børn i lange perioder selv vil kunne klare skolevejen. Til gengæld vil der være enkelte dage ind i mellem, f.eks. pga. dårligt vejr, hvor det er nødvendigt at køre barnet. Tal derfor med skolen om, at I har brug for en fleksibel bevilling, hvor I selv ringer efter en taxa, når det er nødvendigt.

Gymnastik og idræt

Mange børn med OI kan have svært ved at deltage i idrætstimerne. Der kan være perioder, hvor barnet ikke kan deltage – men børn med OI har brug for at bevæge sig og styrke deres muskulatur og knogler, og samtidig har de glæde af samværet med kammeraterne.

Både idrætslæreren og forældrene har måske brug for at tale med en ergo- eller fysioterapeut eller en foreningsvejleder om, hvad barnet kan tåle, og hvad barnet ikke kan deltage i. Der er måske også brug for ekstra lærertimer eller timer til en praktisk hjælper i en periode. Støtte til specialpædagogisk indsats er ikke kun støtte til dansk, regning og lignende, men kan også være støtte til idræt.

Fysioterapi

Vederlagsfri fysioterapi

Tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi gives efter *lægehenvi*ning til personer, der opfylder følgende betingelser:

For det første:

- personen skal have et svært fysisk handicap
- fysioterapien skal have til formål at forbedre, vedligeholde eller forhale en forringelse af den fysiske funktionsevne
- tilstanden skal være varig

For det andet:

Personen skal være omfattet af diagnoselisten. Denne diagnoseliste er opdelt i fire hovedgrupper og disse er:

1. Medfødte eller arvelige sygdomme
2. Erhvervede neurologiske sygdomme
3. Fysisk handicap som følge af ulykke
4. Nedsættelse af led - og/eller muskelfunktion som følge af inflammatoriske gigtsygdomme

Vederlagsfri fysioterapi omfatter individuel behandling og holdtræning eller en kombination af de to. Lægen vurderer, evt. i samråd med fysioterapeuten, om personen skal modtage individuel behandling eller holdtræning og skriver det på henvisningen.

Holdtræningen, som kan erstatte eller supplere individuel behandling, tilbydes i form af øvelsesterapi, afspænding, bassintræning og ridefysioterapi. Ved en førstegangshenvisning skal fysioterapeuten, evt. i samarbejde med henvisende læge, udarbejde en statusbeskrivelse af den handicappedes fysiske færdigheder og problemer. Dermed bliver det muligt løbende at vurdere fremskridt eller tilbageskridt.

Praktisk støtte og aflastning

Der er mulighed for at søge om støtte til rådgivning og behandling samt praktisk og pædagogisk støtte enten i eller uden for hjemmet. Støtten kan f.eks. være en praktisk hjælper, der tager med til sportsaktiviteter, hjælper med lektier, laver aktiviteter med mindre børn og i det hele taget aflaster familien.

Ledsagerordning

For unge mellem 16 og 18 år er der mulighed for at få ledsagerordning. Kommunen yder 15 timers ledsagelse om måneden til unge mellem 16 og 18 år, som ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Unge og voksne med OI

Uddannelse

For den unge kan der være behov for uddannelses- og erhvervsvejledning samt hjælp til uddannelse. Med fordel kan man tage kontakt til studievejlederen på den skole, man går på eller på den uddannelse, man ønsker at starte på. Der findes to muligheder for økonomisk støtte under uddannelsen.

Uddannelse på SU

SU, Statens Uddannelsesstøtte, er den økonomiske hjælp, den danske stat giver personer over 18, der tager en uddannelse. Man kan søge SU til uddannelser som er SU-berettigede. Der er en række betingelser, som skal være opfyldt. Du kan læse mere på <http://www.su.dk>

Specialpædagogisk støtte

Specialpædagogisk støtte (SPS) har som formål at sikre, at elever og studerende med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan gennemføre en uddannelse på lige fod med andre. Der er forskellige specialpædagogiske støtteordninger.

Du kan læse mere om det på adressen <http://www.spsu.dk>

Handicaptillæg

Når man har en varig fysisk funktionsnedsættelse, kan man få et tillæg til SU'en, når man læser på en videregående uddannelse. Betingelsen er, at funktionsnedsættelsen giver betydelige begrænsninger i ens evne til at have erhvervsarbejde ved siden af uddannelsen, dvs. man har ikke fysisk mulighed for at have et studenterjob.

For at kunne modtage handicaptillæg, skal man:

- modtage SU,
- gå på en videregående uddannelse, der er SU-berettiget,
- kunne dokumentere, at man har en varig funktionsnedsættelse.

Man kan for eksempel få handicaptillæg, hvis man ikke kan arbejde på grund af:

Varig fysisk funktionsnedsættelse

- bevægelsesvanskeligheder som følge af svære muskel- og nervedlidelser, f.eks. muskelsvind, sclerose, svære ryglidelser og spastiske lammelser.
- blinde og stærkt svagsynede.
- døve og stærkt hørehæmmede

Listen er vejledende.

Studerende, der får handicaptillæg, er omfattet af samme SU-regler, som alle andre, der modtager SU. Man kan f.eks. ikke modtage handicaptillæg, hvis man modtager revalideringsydelse fra kommunen. Handicaptillægget svarer til den indkomst, som andre studerende kan have ved siden af SU'en - det vil sige det laveste fribeløb (det som man

max. må tjene ved siden af SU'en).

Vil man søge om handicaptillæg, fordi man har OI, skal man søge det på det almindelige **ansøgningsskema for videregående uddannelse**. Man skal udfylde felt 26 på skemaet. Man skal også udfylde et særligt **oplysningsskema**: "Handicaptillæg".

Begge dele findes under 'Søg SU' > 'Skemaer' i menuen på <http://www.su.dk>.

Ansøgning, oplysningsskema og dokumentation skal afleveres på uddannelsesstedet. I oplysningsskemaet kan man læse, hvilken form for dokumentation man skal sende ind sammen med sin ansøgning. Har man ikke vedlagt alle de nødvendige papirer, vil Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte bede en om at skaffe dem, der mangler. Det kan betyde, at man må vente længere på et svar. Styrelsen kan bede en sagkyndig udtale sig om ens sag. Det kan også forsinke svaret. Vær opmærksom på, at Styrelsen ikke kan refundere udgifter til dokumentation, som er fremskaffet, uden SU-styrelsen selv har bedt om dokumentationen. Man skal forvente, at sagsbehandlingstiden for handicaptillæg vil være væsentlig længere end ved en almindelig SU-ansøgning. Derfor behandles selve SU-ansøgningen med det samme, så man kan modtage det almindelige SU-stipendium, imens behandlingen af handicaptillægget er i gang.

Uddannelse på revalidering

Man kan søge sin kommune om en uddannelse på revalidering. Betingelserne for at få revalidering er, at man har en varig nedsættelse af sin arbejdsevne. Kommunen giver tilbud om revalidering, når der ikke er tilstrækkelig mulighed for, at man kan klare sig selv.

Et væsentligt kriterium er arbejdsevnen. Arbejdsevnekriteriet tager udgangspunkt i personens evner og færdigheder. Dvs. hvad kan man, og hvilke evner har man trods de begrænsninger, der følger med OI. Socialrådgiveren skal vurdere, hvordan de fysiske årsager påvirker arbejdsevnen. Det betyder derfor, at det ikke alene er de fysiske barrierer, som er afgørende. Derudover skal der være en realistisk mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet.

Søger man om en uddannelse på revalidering, kan socialrådgiveren i kommunen sige, at man i stedet skal benytte sig af de muligheder som SU med handicaptillæg giver. Får man afslag på revalidering, skal man huske at få afslaget skriftligt med en klagevejledning vedlagt.

Man kan max få revalidering i 5 år - dog med mulighed for forlængelse, hvis der opstår særlige forhold, som gør, at man ikke har kunnet følge uddannelsen kontinuerligt (f.eks. indlæggelser og efterfølgende genoptræningsperiode). Muligheden for forlængelsen afgøres ud fra en individuel konkret vurdering.

Job

Fortrinsadgang til jobsamtale

Der findes en række forskellige ordninger, som giver mulighed for kompensation til handicappede på arbejdsmarkedet. Ordningerne henvender sig til personer, der allerede er på arbejdsmarkedet samt til personer, der skal på arbejdsmarkedet for første gang.

Fortrinsadgang betyder, at handicappede ved ansøgning til ordinære ledige stillinger hos offentlige arbejdsgivere har krav på at komme til samtale, hvis de opfylder de formelle uddannelseskraV til stillingen, eller hvis AF har godkendt, at de kan benytte reglerne om fortrinsadgang. Er den handicappede ansøger lige så kvalificeret til stillingen som de øvrige ansøgere, skal virksomheden ansætte vedkommende.

Arbejdsformidlingen rådgiver om brug af reglerne om fortrinsadgang.

På <http://www.ams.dk/sw19930.asp> kan du læse mere om fortrinsret for handicappede.

Isbryderordningen

Isbryderordningen hjælper nyuddannede personer med handicap ind på arbejdsmarkedet. Mange har ikke fået erhvervserfaring under studiet på grund af deres handicap, og de kan derfor ikke dokumentere, at de har tilstrækkelige forudsætninger for at fungere på en arbejdsplads. Isbryderordningen er en løntilskudsordning, hvor den handicappede person ansættes på normale vilkår, og arbejdsgiveren får et tilskud til den ansattes løn. Dette tilskud kan arbejdsgiveren få i maksimalt et år.

Hvem yder hjælp: Det er arbejdsformidlingen, der bevilger isbryderordningen til personer, der er medlem af en a-kasse. Andre personer kontakter den kommune, hvor de bor.

På <http://www.ams.dk/sw19924.asp> kan du læse mere om mulighederne med isbryderordningen.

Personlig assistance

Personlig assistance til handicappede i erhverv vil sige, at en personlig assistent udfører praktiske opgaver, som personen med handicap ikke selv kan udføre i forbindelse med arbejdet. De faglige og indholdsmæssige opgaver skal personen med handicap selv kunne udføre. Til personer, der ønsker efter- og videreuddannelse, kan der også ydes personlig assistance, såfremt der ikke ydes specialpædagogisk støtte i form af personlig assistance i henhold til lovgivningen om den pågældende uddannelse. Hvis der er tale om ledige, der deltager i tilbud om vejledning og opkvalificering efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, er der også mulighed for at få personlig assistance.

Målgruppen for personlig assistance er bl.a. folk med bevægelseshandicap, der har vanskeligt ved at udføre deres arbejdsfunktion. Den personlige assistent ansættes i samme virksomhed som den handicappede, og arbejdsgiveren får et tilskud til udgifterne, der som hovedregel vil lyde på den fulde lønudgift til en studentermedhjælp. Personlig assistance kan bevilges til ansatte i ordinære stillinger, personer i fleksjob eller førtidspensionister ansat med løntilskud. Handicappede, der er selvstændige erhvervsdrivende, har også mulighed for at få personlig assistance. Assistancen kan ydes i op til 20 timer ugentligt, såfremt der er tale om personlig assistance til handicappede i forbindelse med udførelse af deres erhverv. Hvis der er tale om efter- og videreuddannelse, kan personlig assistance ydes til handicappede, der er i beskæftigelse, og som i arbejdstiden eller som uden for normal arbejdstid deltager i uddannelse, der er almindelig efter- og videreuddannelse inden for det pågældende erhverv. Tilskuddet kan ydes op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal. Tilskud kan gives til undervisningstimer samt til forberedelse. Der kan i særlige tilfælde ydes tilskud op til fuld tid.

Det er arbejdsformidlingen, der bevilger personlig assistance til handicappede i erhverv.

På <http://www.ams.dk/sw19907.asp> kan du læse mere om personlig assistance til handicappede i erhverv.

På <http://www.ams.dk/sw19911.asp> kan du læse mere om personlig assistance til handicappede under efter- og videreuddannelse.

Mentorordning

Mentorordningen fungerer ved, at en medarbejder i en virksomhed eller på en uddannelsesinstitution frikøbes til at introducere, vejlede eller oplære en person, der er ansat i et job med løntilskud (dog ikke fleksjob). Personer med handicap, der ansættes i ordinære job, hvor der ikke ydes løntilskud, kan også bruge mentorordningen. Det er et krav, at personen har brug for en oplæring, der ligger ud over, hvad man normalt må forvente af virksomheden eller uddannelsesinstitutionen. Oplæringen foretages af en medarbejder i virksomheden eller en ekstern konsulent. Ud over støtte til lønudgifter til mentoren kan der bevilges tilskud til uddannelse af den person, der påtager sig mentorfunktionen.

Det er arbejdsformidlingen, som bevilger mentorordningen til personer, der er medlem af en a-kasse. Andre personer kontakter den kommune, hvor de bor.

Hjælpemidler og ændringer af arbejdspladsen

Der er mulighed for at få hjælp til særlige arbejdsredskaber, hjælpemidler eller ændringer af arbejdspladsen, der gør en person med handicap i stand til at udføre et arbejde. Både selvstændige, ordinært ansatte og ansatte med løntilskud kan bruge ordningen. Det er et krav, at udgiften ligger ud over, hvad man normalt forventer, at arbejdsgiveren betaler for, at medarbejdere kan fungere på arbejdspladsen.

Det er arbejdsformidlingen, der bevilger hjælpen til personer, som er medlem af en a-kasse. Andre personer kontakter den kommune, hvor de bor.

På <http://www.ams.dk/sw19917.asp> kan du læse mere om tilskud til hjælpemidler og indretning af arbejdspladsen.

Fleksjob og ledighedsydelse

Fleksjob er for personer, hvis arbejdsevne varigt er nedsat med mindst 50%. Et fleksjob er et job med løntilskud, hvor der i ansættelsesvilkårene er mulighed for at tage hensyn til en nedsat arbejdsevne og særlige behov. En persons nedsatte arbejdsevne kan f.eks. medføre, at personen har brug for nedsat arbejdstid, selvom personen modtager løn for fuldtid eller har brug for en hvilepause midt på dagen. Forudsætningen for at blive ansat i et fleksjob er, at alle forsøg på at opnå beskæftigelse på ordinære vilkår samt revalidering er forsøgt. Arbejdsgiveren udbetaler lønnen og modtager et løntilskud på halvdelen eller to tredjedele af lønnen, afhængig af hvor meget arbejdsevnen er nedsat. Løntilskuddet kan dog maksimalt være halvdelen eller to tredjedele af den mindste overenskomstmæssige timeløn inden for det pågældende fagområde.

Personer, der har brug for et fleksjob, skal henvende sig til den kommune, hvor de bor.

På <http://www.dch.dk/publ/fleksjob> kan du læse mere om fleksjob.

Personer, der er ansat i et fleksjob, kan ikke få arbejdsløshedsdagpenge. De kan i stedet få ledighedsydelse. Man kan få ledighedsydelse, hvis:

- man opfylder betingelserne for at få et fleksjob
- man tager imod et rimeligt tilbud om aktivering eller andre tilbud, der kan forbedre mulighederne for at få et arbejde
- man ikke er selvforskyldt ledig efter et fleksjob
- man holder ferie i fleksjob
- arbejdet midlertidig afbrydes, og man ikke selv har indflydelse på det f.eks. ved vejrlig.

Personer, der er blevet godkendt til et fleksjob og venter på ansættelse i jobbet, kan få ledighedsydelse, hvis de på godkendelsestidspunktet:

- har ret til syge- eller barselsdagpenge eller
- får syge- eller barselsdagpenge eller
- er i revalidering

Job med løntilskud til førtidspensionister

Job med løntilskud til førtidspensionister er job på særlige vilkår for personer under 65 år, der modtager førtidspension. Indtil 1. juli 2003 blev det kaldt for skånejob med løntilskud. I et sådant job tages der særlige hensyn til den ansattes nedsatte arbejdssevne. Arbejdsgiveren udbetaler lønnen og modtager et løntilskud fra kommunen.

Personer, der er førtidspensionister, og som ønsker et job med løntilskud, skal henvende sig til den kommune, hvor de bor.

Du kan læse mere om uddannelses- og erhvervsvejledning af personer med handicap på følgende link: <http://www.clh.dk/pjecer/vejledning/index.html>

Bilansøgning

Betingelser for at få støtte til en bil

Personer med en varig og betydelig funktionsnedsættelse har mulighed for at få støtte til at købe en bil, hvis den nedsatte funktionsevne betyder, at:

- evnen til at færdes er væsentlig forringet eller
- muligheden for at opnå eller fastholde arbejde er væsentligt nedsat eller
- det er svært at gennemføre en uddannelse uden brug af bil

Kørselsbehovet skal være af en vis størrelse og skal ikke kunne dækkes hensigtsmæssigt af andre kørselsordninger, f.eks. ordninger om individuel handicapkørsel med offentlige befordringsmidler.

Sagsbehandling

Kommunen træffer afgørelse i sager om støtte til køb af bil. I sagsbehandlingen indgår

ansøgerens lægelige, erhvervsmæssige og sociale forhold. Det er ikke kun funktionsnedsættelsens art eller omfang, der afgør, om man kan få støtte. Der bliver også lagt vægt på, hvad den nedsatte funktionsevne har af betydning for, hvordan ansøgeren klarer sin daglige tilværelse med et handicap, og om der eksisterer et kørselsformål eller -behov. Som et eksempel kunne være, at man har behov for en bil for at kunne følge undervisningen på en uddannelsesinstitution.

Rentefrit lån

Støtten gives som et rentefrit lån op til et vist beløb, dog højst bilens købesum. Hvis indkomstgrundlaget ligger inden for en vis grænse, betales halvdelen af lånet tilbage over seks år med 1/72 af beløbet i månedlige afdrag. Den anden halvdel af lånet nedskrives tilsvarende over seks år.

Ligger indkomstgrundlaget over grænsen, bliver afdragene sat højere alt efter indtægts størrelse. Lånet, der skal nedskrives, nedsættes tilsvarende.

Bevillingen gives til den billigste og bedst egnede bilmodel. Ansøgeren kan dog købe en dyrere bil mod selv at betale forskellen.

Ekstra rente- og afdragsfrit lån

Der kan bevilges et ekstra rente- og afdragsfrit lån til en dyrere bil, eventuelt en kassebil, når der foreligger ganske særlige forhold i forbindelse med den nedsatte funktionsevne. Der kan være et behov for at anskaffe en rummelig bil, fordi:

- der skal være plads til specielle indretninger i bilen eller
- der er behov for at medbringe nødvendige hjælpemidler eller
- der skal være plads til at anvende hjælpemidler til placering af ansøgeren i bilen

Man skal være opmærksom på, at man ikke kan få hjælp til den daglige drift af bilen.

Støtte til særlig indretning af bilen

Uanset om man opfylder betingelserne for støtte til køb af bil, kan der bevilges fuld støtte til nødvendige og særlige indretninger af bilen. Det kan være til aggregater, sliske, lift og sæde.

Man kan få tilskud til nødvendig indretning, hvis politiet kræver det, eller det er nødvendigt på grund af helbredsforholdene, f.eks. smertetilstande eller skånehensyn.

Parkeringskort

Parkeringskortet, som har afløst det tidligere invalideskilt, giver adgang til at holde på de særlige invalide P-pladser, mulighed for at parkere i længere tid på tidsbegrænsede P-pladser eller mulighed for at parkere på steder, hvor det normalt er forbudt at parkere. Kontakt det lokale færdselspoliti for at høre om de lokale forhold, da de kan være forskellige fra by til by.

Betingelserne for at få tildelt et parkeringskort er:

- at man opfylder betingelserne for at få en invalidebil eller
- at man opfylder betingelserne for individuel handicapkørsel eller

- at man har en varigt nedsat funktionsevne, som forringer mulighederne for, at man kan færdes

Man kan søge om parkeringskortet hos

IBS, Invalideorganisationernes Brugerservice
Kløverprisvej 10B - 2650 Hvidovre
Telefon 36 75 17 93

Her kan man rekvirere et ansøgningskema. Prisen er 425 kr., og en udskiftning af P-kortet koster 250 kr.

Ansøgningskema ligger på hjemmesiden <http://www.handicap.dk> under Brugerservice.

A/S Storebælt har en særlig rabat for handicapkøretøjer, der skal krydse Storebæltsbroen. Ordningen hedder BroBizz Handicap. Den særlige handicaprabat på 20% gives kun via et "almindeligt" BroBizz abonnement, der giver yderligere 5% rabat. Dermed kan handicapbilister, der lever op til en række krav, komme over broen for 150 kr.

Hvis man ønsker et BroBizz Handicapabonnement, skal man opfylde en række betingelser:

1. Bilen skal enten være indregistreret som invalidebil, eller registreringsattesten skal vise, at bilen er købt med tilskud efter bestemmelserne i Serviceloven.
2. Ejeren af køretøjet er fritaget for at betale vægtafgift.
3. Køretøjet er forsynet med et parkeringskort for personer med handicap.
4. Køretøjet er forsynet med et blåt skilt med teksten "Invalidevogn".

A/S Storebælt har indgået en aftale med Invalideorganisationernes Brugerservice (IBS), og man kan hente et ansøgningskema på <http://www.storebaelt.dk> eller <http://www.handicap.dk/ibs>

(Kilde: Orientering fra De Samvirkende Invalideorganisationer)

Kørekort

Tilskud til kørekort

Hvis betingelserne for støtte til køb af bil er opfyldt, kan der ydes tilskud til betaling af køreundervisning og til lægeerklæring i forbindelse med støtte til køb af bil eller i forbindelse med fornyelse af kørekort af helbredsmæssige grunde.

Hvis det handler om et barn eller en ung under 18 år, der opfylder betingelser for støtte til køb af bil, kan der ydes tilskud til køreundervisning af den person, der godkendes som chauffør.

Fritagelse for afgifter

Kommunen kan beslutte at fritage for vægtafgift og afgift efter brændstofforbrug, hvis ansøgeren opfylder betingelserne for støtte til køb af bil eller betaling af registreringsafgift. Du finder reglerne om fritagelse af registreringsafgift på Skatteministeriets hjemmeside.

Afdragsfrihed, henstand og eftergivelse

En person, der er under uddannelse og uden erhvervsindtægt kan få afdragsfrihed, så længe uddannelsen varer.

Hvis en person ikke er i stand til at betale på grund af f.eks. sygdom eller arbejdsløshed, kan kommunen give henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån.

Udskiftning af bil

Udskiftning af en bil med støtte kan ske efter seks år. Kun i særlige tilfælde gives støtte til udskiftning tidligere. Det kan f.eks. være:

- hvis helbredstilstanden kræver det
- ved totalskade
- hvis det er et krav fra bilinspektøren

Nettoprovenuet - overskud efter fradrag af eventuel restgæld - ved et eventuelt salg af bil, hvortil der er ydet støtte, skal medgå til købet af en ny bil.

Bolig

Boligindretning

Hvis du har behov for særlig indretning af din bolig på grund af en varig nedsat funktionsevne, yder kommunen støtte til indretning af boligen. Det kan f.eks. være niveaufri adgang til boligen, automatiske døråbnere og handicapvenlig indretning af køkken og badeværelse.

Hjælpen ydes uden hensyn til dine økonomiske forhold. Hvis indretningen medfører en forøgelse af boligens værdi, ydes hjælpen som et rente- og afdragsfrit lån, der skal tilbagebetales, den dag boligen sælges.

Boligskift

Kommunen kan yde hjælp til anskaffelse af en anden bolig, hvis din nuværende bolig ikke kan indrettes tilfredsstillende på grund af dit handicap. Tilskuddet kan f.eks. dække støtte til højere husleje og boligudgifter, indskud eller udbetaling. Indtægter fra salg af den tidligere bolig modregnes.

Hvis du modtager social pension, kan du få støtte til boligskift efter reglerne om personlige tillæg i pensionsloven, jf. afsnittet om førtidspension.

Flytning fra én kommune til en anden kommune

Har man behov for hjælp til at skaffe sig en bolig, skal man kontakte kommunen for at høre, om de har nogle boliger, som f.eks. er særlig handicapvenlige. Kommunen har

vejledningspligt ifølge Forvaltningslovens § 7 og skal derfor vejlede om muligheden for at få en bolig i den nye kommune. Man skal ikke visiteres til en ny kommune.

Inden man påtænker at flytte fra sin bopælskommune, kan det være en god ide at varsko sin kommende kommune om, at man kommer. Man kan med fordel tage kontakt til rådhuset, som så vil henvise til ens kommende sagsbehandler. Man har ikke pligt til at give den nye kommune tilladelse til at se i papirerne fra den kommune, man kommer fra. Man er forpligtet til at komme med relevante oplysninger således, at en afgørelse i den nye kommune kan træffes på den bedst belyste måde.

Man må medbringe hjælpemidler til den nye kommune. Tilflytningskommunen er forpligtet til at føre tilsyn og afholde udgifter i forbindelse med evt. reparationer. Når man ikke har brug for et hjælpemiddel, skal det returneres til den kommune, det er bevilget af. Det er tilflytterkommunen, som skal sørge for dette, og det er dem, som har udgifter hertil.

Hjælp

Hjemmehjælp

Kommunen sørger for tilbud om hjemmehjælp, hvis du på grund af dit handicap har behov for personlig hjælp eller pleje, f.eks. til personlig hygiejne, eller hvis du har behov for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver, f.eks. rengøring og indkøb. Hjælpen tilbydes døgnet rundt, hvis det er nødvendigt. Hjælpen kan desuden både være midlertidig og varig. Kommunens hjælp er afhængig af, om der er andre personer i din husstand, f.eks. en ægtefælle, der naturligt udfører en del af den nødvendige hjemmehjælp.

Normalt vil det være en hjemmehjælper fra kommunen, der kommer hjem til dig. Hvis du kun har behov for hjælp til praktiske opgaver, f.eks. rengøring, indkøb osv., kan du selv udpege din hjemmehjælper. Det kan f.eks. være din nabo, familiemedlemmer eller venner og disse kan efter godkendelse af kommunen, blive ansat til at udføre den praktiske hjælp, som du har behov for.

Hjælperordning

Man kan få tilskud fra kommunen til at ansætte personlige hjælpere, hvis man på grund af sit handicap har en særlig høj grad af afhængighed af andre til dagligdagsfunktioner og har et massivt behov for pleje, overvågning og ledsagelse. Det er en betingelse, at ens behov ikke kan dækkes af de andre bestemmelser i serviceloven, f.eks. hjemmehjælp, ledsageordning osv., og at du har et personligt aktivitetsniveau, f.eks. foreningsliv, arbejde mv., der gør intensiv støtte nødvendig.

Det er en betingelse for tildeling af hjælperordning, at vedkommende har eller kan få et aktivitetsniveau, som gør det nødvendigt at yde en ganske særlig intensiv støtte. Det er ikke muligt, at give en mere nøjagtig beskrivelse af, hvilke kriterier for et højt aktivitetsniveau der berettiger til en hjælperordning. Det vil altid bero på en konkret vurdering. Da der i overvejende grad er tale om personer, der er berettiget til højeste pension med bistands- eller plejetillæg, kan der ikke forventes et aktivitetsniveau svarende til erhvervsarbejde e.l., men der kan f.eks. være tale om organisations- og foreningsarbejde, deltagelse i fritidsundervisning, kulturelle, uddannelsesmæssige og sportslige aktiviteter m.v. Det at have ansvaret for et eller flere børn, som vedkommende

bor sammen med, kan også i sig selv være tilstrækkelig, selv om den pågældende kun i meget begrænset omfang kan påtage sig noget af det praktiske selv.

Man skal endvidere selv være i stand til at administrere hjælpeordningen som arbejdsgiver. Man kan dog eventuelt få hjælp fra kommunen til at administrere løn, skat mv. til sine personlige hjælpere.

Som udgangspunkt er det ikke hjælpernes opgave at hjælpe en på sit arbejde, hvis man har behov for dette. Derimod kan man søge om "personlig assistance" efter lov om kompensation til handicappede i erhverv. Det gør man ved at henvende sig til arbejdsformidlingen. Se i øvrigt Center for Ligebehandling af Handicappedes pjeces: "Job og handicap".

Hvis man samtidig med hjælpeordningen modtager social pension, skal der foretages en vurdering af, om plejetillæg eller bistanstillæg eventuelt skal reduceres som følge af, at hjælpeordningen dækker de behov, som plejetillægget ellers skulle bruges til at betale for. Invaliditetsydelse berøres ikke af hjælpeordningen.

Ledsagerordning

Er man mellem 18 år og 67 år, og kan man ikke færdes alene uden for hjemmet på grund af dit handicap, har man ret til 15 timers ledsagelse om måneden. Man bestemmer selv, hvad ledsagelsen skal bruges til, f.eks. indkøb, biografbesøg, familiebesøg, en tur i skoven osv. Ledsagerens opgave er at følge med en rundt, køre ens bil, hjælpe med at finde varer i butikker, hjælpe ved toiletbesøg osv.

Kommunen bør tilstræbe at stille en ledsager til rådighed med et godt kendskab til handicappede og gerne en person med samme interesser som en selv. Man bør være opmærksom på de retningslinier, som kommunen kan have udstedt om ledsagerordningen, så man f.eks. kan henvende sig i god tid i forvejen for at være sikker på, at der findes en ledig ledsager på netop det tidspunkt, hvor man har behov for ledsagelse. Man har ret til ledsagelse på alle tidspunkter af døgnet.

Man kan efter aftale med kommunen opspare ubrugte ledsagetimer inden for ½ år. Man kan således i samme måned maksimalt råde over 90 timers opsparet ledsagelse. Efter ½ år bortfalder de opsparede timer løbende.

Man skal betale sine egne og ledsagerens udgifter til transport og andre udgifter til f.eks. biograf, spisning osv. Hvis man har et konkret, nødvendigt behov for ledsagelse under aktiviteter, der skal betales for, kan kommunen betale ledsagerens udgifter.

Ledsagerordningen gælder ikke for personer, der har en personlig hjælpeordning.

Merudgifter

Det er kommunen, der træffer afgørelse om dækning af nødvendige merudgifter. En sådan afgørelse vil altid bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Personer, der modtager førtidspension tilkendt **efter** de indtil 1. januar 2003 gældende regler, er ikke omfattet af servicelovens § 100, **medmindre** de også har fået bevilliget en hjælpeordning efter servicelovens § 96.

Personer mellem 18 og 65 år (dog 67 år for personer, der er født før den 1. juli 1939) med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne er omfattet af servicelovens § 100. Der skal være tale om en varig nedsat funktionsevne, hvis konsekvenser for den enkelte er af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og som medfører, at der må sættes ind med betydelige hjælpeforanstaltninger for at opnå en tilnærmelsesvis normal tilværelse.

Formålet med at yde dækning af merudgifter er at medvirke til, at en person med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og dennes familie kan leve et almindeligt liv, som andre ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation.

Sigtet med tilskud til merudgifter generelt er at give modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan hans eller hendes behov bedst kan dækkes.

Beregning af merudgifter

Merudgiftsydelsen efter servicelovens § 100 udmåles ud fra størrelsen af den enkelte ansøgers sandsynliggjorte, nødvendige merudgifter som følge af funktionsnedsættelsen.

Der laves et overslag over de sandsynliggjorte merudgifter. Overslaget over merudgifterne fastlægges ud fra kendskabet til niveauet generelt for de omhandlede udgifter.

Merudgifterne vedrører såvel løbende udgifter som enkeltudgifter. Et eksempel på en merudgift kunne være jævnlig udskiftning af dupper på krykker eller skrædderudgifter som følge af omsyning af tøj.

"Sandsynliggjorte merudgifter" betyder, at der laves et overslag over omfanget af de behov, som man må regne med, at den pågældende får i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter. Der skal altså ikke løbende søges hjælp til dækning af hver enkelt merudgift, men derimod til dækning af sandsynliggjorte merudgifter, der er en følge af funktionsnedsættelsen, for det kommende år.

For at komme ind i ordningen skal der foreligge sandsynliggjorte merudgifter på mindst 500 kr. om måneden eller mindst 6.000 kr. årligt.

Man kan læse mere om merudgifter på

<http://www.socialjura.dk/index.php?id=7595&sub=12&cat=1&showpage=1&cHash=0dc13758cc#27881> under kapitel 17.

Hjælpe midler

Når du ansøger om hjælpemidler, skal du henvende dig til kommunens ergoterapeut.

Det kan dreje sig om alt fra de helt små personlige hjælpemidler som bestik, køkkenredskaber mv. til rollator, kørestol, opsætning af håndtag, særlige sko, skoindlæg, høreapparat, ekstra gelænder på trapper, trappelift og til bygningsmæssige ændringer af hjemmet.

Ergoterapeuterne i kommunerne har viden om og erfaring med, hvilke hjælpemidler og indretninger der kan hjælpe med til, at man fungerer i hverdagen. Man behøver ikke selv at have løsningen på problemerne.

Herefter vil der oftest ske det, at man får de relevante hjælpemidler på prøve, således at man i samråd med ergoterapeuten kan vurdere, om de virker efter hensigten. Der skal måske udføres nogle særlige tilretninger, eller man skal afprøve et hjælpemiddel fra et andet firma for at få den bedst mulige støtte.